

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 132 349/99-011032
Signatura: vm2cs102

Oblastní pracoviště č. 13
Okresní pracoviště Olomouc

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola Šternberk, nám. Svobody 3, okres Olomouc	
Identifikátor ředitelství:	600 140 792	IZO: 102 320 683
Ředitelka školy:	Mgr. Ludmila Izáková	
Zřizovatel:	Obec Šternberk	
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Olomouc, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc	
Termín inspekce:	12. - 14. dubna 1999	
Inspektoři:	Mgr. Zdeněk Krejčířík, RNDr. Ladislav Pluskal	
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Řízení školy. Podmínky a průběh vzdělávání.	
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 243-02-02 ze dne 3. 12. 1998, povinná dokumentace dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., ve znění pozdějších úprav, koncepce rozvoje školy, roční plán práce, měsíční plány, dokumentace metodických orgánů, dokumentace ředitele školy, tematické časové plány, vybrané sešity a žákovské knížky.	

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Charakteristika školy

Základní škola v právní subjektivitě.

Počet tříd: 29 Počet žáků: 636

Počet oddělení školní družiny: 5 (125 zapsaných žáků)

Počet pedagogických pracovníků: 41

Zvolený vzdělávací program: 1. až 7. ročník Základní škola čj. 16 847/96-2,
8. a 9. ročník 18 730/91-20 (rozvolněné učivo),
od 6. ročníku po jedné třídě rozšířená výuka
matematiky a přír. předmětů čj. 21 968/96-22.

1 Koncepční záměry, plánování výchovně vzdělávacího procesu

Velmi dobře zpracovaná koncepce rozvoje školy je orientována na oblasti:

- a) výchovně-vzdělávací proces
- b) organizace školy
- c) vytváření podmínek pro rozvoj osobnosti žáků
- d) ekonomika a materiální vybavení
- e) personalistika

Koncepce vychází z analýzy současného stavu, je přehledná a funkční. V ročním plánu práce jsou stanoveny termíny pravidelných schůzek rozšířeného vedení školy, termíny i program třídních schůzek, podrobný plán pedagogických porad a v podobě tabulky sestavený plán termínovaných úkolů na celý školní rok. Kladem měsíčních plánů je vysoká funkčnost a úplnost. Ředitelka školy a oba zástupci mají detailně zpracované plány kontrolní činnosti. Přílohou celoročního plánu je také plán práce výchovné poradkyně.

Vypracovaná koncepce svědčí o promyšlené práci. Operativní plánování má nadprůměrnou úroveň.

2 Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

Ředitelka školy po splnění konkursních podmínek byla do funkce jmenována ke dni 1. 9. 1993.

Vypracované organizační schéma dokládá, že řízení školy je funkčně strukturováno, řídicí práce je cílevědomá. Kompetence členů vedení i všech ostatních pracovníků jsou adresně delegovány. Záznamy o pověření pracovníků úkoly jsou pečlivě vedeny. V řízení výchovně-vzdělávací činnosti se ředitelka školy opírá o spolupráci s vedoucími jednotlivých úseků (úsek jazyků, matematiky a přírodovědných předmětů, úsek společenskovední a úseky výchovy a třídních učitelů). Zápisy z jednání dokazují, že metodická sdružení a předmětové komise se zabývají řešením důležitých záležitostí, že jejich práce není formální.

Pedagogická rada se schází v předem naplánovaných termínech. Jednání jsou z organizačních důvodů konána nejprve odděleně pro I. a II. stupeň a teprve poté následují společná jednání. Pedagogická rada nezasahuje do kompetencí ředitelky. Odstranění formulačních nepřesností v zápisech z jednání bylo projednáno s ředitelkou.

Řád školy je zpracován velmi dobře.

Organizační struktura školy je velmi dobrá, má nadprůměrnou úroveň.

2.2 Personální struktura

Ve škole působí 36 učitelů a 5 vychovatelek školní družiny. Provoz zabezpečuje 8 správních zaměstnanců a 2 administrativní pracovnice. Požadavky plné odborné a pedagogické způsobilosti splňují s výjimkou dvou učitelek všichni pedagogičtí pracovníci. Uvedené učitelky vystudovaly učitelství pro II. stupeň ZŠ, avšak již 22 roků vykonávají praxi na I. stupni. Na II. stupni jsou plně odborně vyučovány všechny předměty s výjimkou 13 hodin výuky hudební výchovy a 6 hodin tělesné

výchovy. V pedagogickém sboru, který se postupně stabilizuje, převládá věková kategorie 30 - 45 roků.

Ovlivňování personální struktury je jednou z preferovaných oblastí. Personální struktura odpovídá vzdělávacímu programu a má nadprůměrnou úroveň.

3 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Fungující kontrolní systém je postaven na dobře zpracovaných plánech kontrolní činnosti. Kvalita plánů spočívá v rozsáhlém výběru prováděných kontrol a ve stanovení jejich formy a časového rozvrhu. Zápisy z porad vedení školy dokládají, že plnění termínovaných úkolů je průběžně sledováno.

Pro hodnocení pracovníků za účelem přiznání nenárokových složek platu jsou stanovena kritéria. Jedná se především o dlouhodobou kvalitní práci ve výchovně-vzdělávacím procesu a pravidelnou mimotřídní činnost nad rámec běžných povinností. Plnění těchto úkolů je svědomitě evidováno, osobní příplatky jsou přiznávány diferencovaně.

Průběh vzdělávání je sledován při hospitacích, které jsou realizovány v dostačující míře. Hospitační činnost je mezi členy vedení školy rozdělena. Zaměření hospitační činnosti je ovlivňováno rámcovým operativně upravovaným plánem. Provádění hospitací je upřesňováno na poradách. Často jsou sledovány znalosti a dovednosti žáků I. tříd, úroveň čtení a grafická úprava písemností. Podpisy vyučujících na hospitačních záznamech dokládají, že na základě závěrů při pohospitačních rozborech jsou přijímána opatření pro odstranění nedostatků.

Pro posouzení úrovně znalostí žáků z českého jazyka a matematiky využívají ředitelka školy a její zástupci vybrané úlohy z publikovaných prověrek. Oficiální testy nejsou používány. Pozornost je zaměřena především na žáky V. a IX. tříd v období před přijímacími zkouškami. Úroveň znalostí žáků si ředitelka ověřuje také při suplování za nepřítomné učitele. Při analýze písemných prací je hodnocena úspěšnost žáků paralelních tříd a jsou srovnávány známky z písemných prací s pololetní klasifikací.

V kontrolním systému mají výraznou převahu pozitiva.

4 Informační systém - vnitřní a vnější

Součástí vnitřního informačního systému je nástěnka s měsíčními plány a dalšími utříděnými informacemi. Pokyny jsou ředitelkou předávány na poradách vedení, na pravidelně konaných provozních poradách a schůzkách metodických orgánů. Ustanovená školská rada složená z žáků III. - IX. tříd (1 - 2 volení zástupci z každé třídy) se schází 1x měsíčně. Ředitelka členy rady seznamuje s akcemi podle měsíčních plánů, žáci vyjadřují své vlastní názory. Takto je zajištěna existence funkční zpětné vazby.

Vnější informační systém je založen na organizování dvou klasických třídních schůzek s rodiči a tří konzultačních odpolední. V prosinci jsou pro rodiče žáků IX. tříd konány besedy se zástupci středních škol a středních odborných učilišť. Třídní učitelé písemně informují rodiče po každém školou prováděném hodnocení prospěchu a chování. V naléhavých případech jsou do školy zváni za účelem jednání rodiče žáků, u nichž došlo ke zhoršení prospěchu nebo chování. Koordinátorem spolupráce školy s rodiči je výchovná poradkyně, která velmi svědomitě vede agendu problémových žáků.

Škola se prezentuje i na veřejnosti. S historií školy, s údaji o pracovnících školy, s koncepcí výchovně-vzdělávací práce školy, s nabídkou pro využití volného času dětí,

s úspěchy žáků v soutěžích, olympiádách a dalšími důležitými informacemi se rodiče a občané celého města seznamují pomocí informační brožury, kterou škola vydává. Na stránkách městského zpravodaje Šternberské listy jsou uveřejňovány informace o dění ve škole.

Některé z dalších akcí, jejichž prostřednictvím škola poskytuje informace:

- dny otevřených dveří pro školy a rodičovskou veřejnost
- ukázkové hodiny v I. třídách v prosinci a dubnu
- účast v televizní soutěži
- vánoční posezení rodičů a učitelů I. stupně
- sportovní odpoledne pro žáky za účasti rodičů

Vnitřní i vnější informační systém je funkční. Má nadprůměrnou úroveň.

5 Vedení povinné dokumentace

Dokumentace stanovená § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších úprav, je vedena. Odstranění drobných nedostatků v dokumentaci třídního učitele bylo projednáno s ředitelkou školy.

Ve vedení povinné dokumentace nebyly zjištěny závažné nedostatky, ČŠI je hodnotí jako nadprůměrné.

6 Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Kontrolou rozvrhu hodin bylo zjištěno, že hodinové dotace jednotlivých předmětů odpovídají počtu hodin stanovených učebními plány deklarovaných vzdělávacích programů.

Škola ve svém vzdělávacím programu nabízí dostatek možností pro individuální volbu vzdělávacích aktivit. Pro žáky 6. - 7. ročníku je zaveden nepovinný předmět informatika a žáci 7. - 9. ročníku mohou pracovat ve dvanácti skupinách volitelných předmětů.

Škola žákům nabízí možnost zapojit se do práce v některém z dvanácti zájmových útvarů.

Učební plány jsou plněny. Nabídka školy v oblasti volby individuálních aktivit je pestrá. _____

7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebními dokumentům

Rozpočet školy přidělený školským úřadem umožňuje realizaci zvolených vzdělávacích programů. Nákup učebnic a učebních pomůcek je z důvodu omezení finančních zdrojů prováděn v menší míře. Finanční prostředky účelově vázané na další vzdělávání učitelů jsou využívány především k hrazení jejich účasti na vzdělávacích akcích. Rozpočet od zřizovatele zabezpečuje řádný chod školy. Na základě projednání koncepce dalšího rozvoje zřizovatel počítá s náklady na větší opravy školní budovy. Inventarizace majetku je prováděna pravidelně. Vedlejší hospodářskou činnost škola provozuje formou pronájmů, v omezené míře získává sponzory.

Efektivnost využívání finančních prostředků je na spíše nadprůměrné úrovni.

8 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Hospitované předměty fyzika, chemie, přírodopis a zeměpis jsou vyučovány v odborných učebnách, které současně slouží jako kmenové třídy. Učebny jsou rozdílně, vcelku průměrně vybaveny. Škola má dostatek většinou starších pomůcek. Nové pomůcky jsou po výběru, který provádí na návrh předmětových komisí vedení školy, dokupovány v omezené míře. Vybavení žáků učebnicemi je vyhovující. Škola má dostatek prostředků audiovizuální techniky. Nejvíce je využívána videotechnika a zpětné projektory. Specializovaná, svému účelu vyhovující učebna výpočetní techniky je vybavena třinácti počítači.

Materiálně-technické podmínky hospitovaných předmětů jsou na spíše nadprůměrné úrovni.

9 Hodnocení psychohygienických podmínek

Pracovní prostředí hospitovaných předmětů je vhodné pro žáky i učitele. Osvětlení i vytápění je vyhovující. V učebně chemie byl obnoven nábytek, rekonstrukce učebny fyziky je plánována. Ve škole je čisto, sociální zařízení jsou na velmi dobré úrovni. Školní prostory působí esteticky, v části tříd je však nutná oprava poškozené malby. V některých kabinetech nejsou sbírky systematicky uspořádány. Zařazení vyučovacích hodin hospitovaných předmětů do rozvrhu respektuje pedagogické zásady. Ve škole je klidná atmosféra, při hospitacích byla pozorována přirozená interakce mezi učiteli a žáky. Realizace větších písemných prací je koordinována prostřednictvím měsíčních plánů. Kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že krátké prověrky jsou psány v úměrném množství. Při hospitacích bylo pozorováno, že žáci nejsou přetěžováni vyžadováním neúměrných podrobností ve znalostech učiva.

Psychohygienické podmínky hospitovaných předmětů jsou na spíše nadprůměrné úrovni.

10 Hodnocení personálních podmínek

Všechny hospitované předměty vyučují učitelé s plnou odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Personální podmínky hospitovaných předmětů jsou vynikající.

11 Plnění učebních osnov

Při hospitacích bylo zjištěno, že výuka probíhá podle tematických časových plánů, které odpovídají učebním osnovám zvolených vzdělávacích programů. Záznamy z laboratorních prací dokladují skutečnost, že tyto práce jsou konány v časové návaznosti na probírané učivo.

Učební osnovy jsou plněny.

12 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Fyzika - VII. A, VIII. A

V obou třídách působí učitelky s velmi krátkou pedagogickou praxí. Společnými znaky vyučovacích hodin byla účinná motivace žáků, použití řízeného rozhovoru při výkladu nového učiva, frontální pokusy a využití audiovizuální techniky. Pouze v jedné třídě náznakově proběhla skupinová práce. Kladem druhé hodiny bylo využití času v průběhu klasifikačního zkoušení žáka u tabule, kdy ostatní žáci řešili samostatný úkol.

Ve třídách byla klidná pracovní atmosféra. Frekvence hodnocení podle klasifikace v žákovských knížkách je přiměřená. V jedné třídě jsou nevhodně používána znaménka „mínus“, ve druhé převládá písemná forma zkoušení. Grafická úroveň písemného projevu v žákovských sešitech je průměrná, sešity jsou opravovány a vidovány. Protokoly z laboratorních prací jsou klasifikovány.

Chemie - VIII. C

V rámci opakování dříve probraného učiva použila učitelka pro motivaci žáků efektní a průkazný frontální pokus. Před zahájením erudovaného výkladu nového učiva byl stanoven cíl hodiny. Uplatněním pomůcek vlastní výroby, přesnou formulací otázek a zřetelnou preferencí logiky se vyučující snažila o spolupráci žáků při řešení úkolů. Její snaha se však nesetkala s náležitou odezvou. Žáci nedokázali pohotově reagovat na otázky, jejich vědomosti netvoří ucelený systém. Výsledný efekt vyučovací hodiny byl touto skutečností poznamenán. Grafická úprava záznamů v žákovských sešitech je dobrá, frekvence klasifikačního zkoušení je úměrná.

Prvouka - III. A, C

Dvě vyučovací hodiny měly dosti rozdílnou úroveň. V jedné z nich byla patrná dobrá organizace práce, činnosti dětí byly často střídány, učivo ožívováno vkládáním zajímavostí. Atmosféra třídy příznivě ovlivňovala vzdělávací proces. Žáci spolupracovali s vyučující, odpovídali na přesně formulované otázky, poznatky dokázali aplikovat, chápali souvislosti. Bylo využito velké množství názorných pomůcek.

Ve druhé hodině vedené v úvodní části formou řízeného rozhovoru žáci aktivně spolupracovali. Postupně se však průběh hodiny stával stereotypním, chybělo oživení skupinovou prací, střídání činností a vkládání relaxačních chvil.

Přírodopis - VII. C, VIII. A, IX. C

Všechny hospitované hodiny měly jasně stanovené cíle, byly dobře připraveny. Zvolené vyučovací metody odpovídaly danému předmětu a probíraným tématům, byly přiměřené věku žáků. V deváté třídě byla použita metoda výkladu, ve dvou dalších třídách učitelky kombinovaly tuto metodu se samostatnou i skupinovou prací žáků. Frontální práce žáky málo aktivizovala, jejich vědomosti i komunikační schopnosti byly na průměrné úrovni. Při skupinové práci byli žáci vhodně motivováni, pracovali se zájmem, jejich vědomosti byly dobré. Žákovské sešity jsou většinou úpravné, vyučující je pravidelně kontrolují. Hodnocení vědomostí žáků známkami je po stránce četnosti úměrné, písemné prověrky jsou psány v přijatelném množství. Při hodnocení se často vyskytuje nevhodné používání znaménka "mínus". V průběhu všech hodin byla ve třídách příznivá pracovní atmosféra. Pomůcky včetně prostředků audiovizuální techniky byly využity vhodně, v dostatečném množství.

Laboratorní práce jsou organicky začleněny do probíraného učiva, záznamy z nich mají dobrou odbornou i grafickou úroveň. Učitelé je pravidelně hodnotí.

Zeměpis - VII. A, VIII. B

Obě vyučovací hodiny se vyznačovaly velmi kvalitní prací vyučujících. Žáci byli vhodně motivováni, pomůcky včetně audiovizuální techniky byly účelně využity. Metoda výkladu byla doplňkem převažující samostatné práce žáků s mapami a dalšími materiály, které učitelé připravili. Žáci pracovali se zájmem, byli aktivní, prokazovali dobré vědomosti i schopnost aplikace. Jejich sešity jsou většinou úpravné. Vědomosti žáků jsou hodnoceny dosti často, známkovány jsou i praktické zeměpisné dovednosti. Písemné prověrky jsou

realizovány v úměrném množství. Zeměpisná cvičení a pozorování v terénu jsou prováděna, žáci z nich však nevypracovávají záznamy. Odstranění tohoto dílčího nedostatku bylo projednáno.

Kvalita vyučování je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

13 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Kvalitně zpracovaný školní řád vytváří předpoklady pro rozvoj osobnosti žáků. Prevence problémových jevů je funkční. Škola vypracovala a realizuje "Projekt využití volného času dětí", jenž podporuje vytváření kladných charakterových vlastností a brání vzniku negativních jevů mezi mládeží. Ze zápisů z porad vyplývá, že prevenci drogových závislostí je věnována náležitá pozornost. Děti mají možnost svěřit se se svými problémy prostřednictvím vhodně umístěné "schránky důvěry".

Výsledky kontrolních prací předepsaných osnovami mají funkci zpětné vazby sloužící k odstranění zjištěných nedostatků. Ve školním roce 1997/98 byli ze 65 žáků vycházejících z devátých tříd přijati na střední školy 24 žáci, tj. 37 %. Z 26 žáků pátých tříd hlásících se na víceletá gymnázia bylo přijato 12 žáků, tj. 46 %. Škola je úspěšná v soutěžích a olympiádách.

Výsledky vyučování jsou nadprůměrné.

14 Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti školy i výroční zpráva o hospodaření jsou zpracovány podrobně a přehledně v souladu s příslušnou právní normou. V obou zprávách jsou zahrnuty všechny oblasti touto normou stanovené, závěry v nich odpovídají inspekci zjištěným skutečnostem. Zprávy byly projednány na poradách s pracovníky školy, byly zaslány příslušným orgánům státní zprávy a samosprávy. Ředitelka vychází ze závěrů těchto zpráv při plánování další činnosti školy.

Zpracování výročních zpráv má nadprůměrnou úroveň.

15 Hodnocení výchovného poradenství

Výchovná poradkyně vykonává svou funkci již devět roků. Úkoly, které plní, vycházejí z časově členěného ročního plánu. Činnost výchovné poradkyně je zaměřena na tyto oblasti: - profesní orientace žáků

- individuálně integrovaní žáci se zdravotním postižením
- práce s problémovými žáky

Výchovná poradkyně se spolu s vyučujícími podílí na sestavování individuálních vzdělávacích plánů a seznamuje s těmito plány rodiče žáků. Vyřizuje včasnou obnovu vyšetření žáků v pedagogicko-psychologické poradně, vede evidenci integrovaných žáků a je garantem poskytování náležité péče těmto žákům. Čtyři učitelky absolvovaly kurz reedukace organizovaný SÍŠ Olomouc a v šesti skupinách provádí s žáky reedukační cvičení. Žáci s diagnostikovanou poruchou učení, kteří nesplňují podmínky integrace dle pokynu MŠMT ČR, jsou zohledňováni. Tito žáci jsou svěřeni do péče třídních učitelů.

Výchovná poradkyně vede velmi přehlednou evidenci žáků, u kterých se vyskytují problémy v chování. Spolu s třídními učiteli se zúčastňuje jednání s rodiči, kteří jsou do školy pozváni k projednání potíží svého dítěte.

Poradkyně spolupracuje s protidrogovou koordinátorkou při organizování tematicky zaměřených besed a spolupracuje s klinickou psycholožkou v souvislosti s problémovými

žáky s diagnostikovanou poruchou chování. Provádí také návštěvy některých rodin, v nichž jsou děti vychovávány v málo podnětném prostředí.

Výchovné poradenství na škole má dobrou úroveň, ČŠI je hodnotí jako nadprůměrné.

Další zjištění:

Dopravní výchově je na škole věnována patřičná pozornost. V době konání inspekce probíhalo školní kolo dopravní soutěže za účasti asi 100 dětí.

Všichni instruktoři LVVZ (lyžařských kurzů) mají platná osvědčení.

ZÁVĚRY

- vypracovaná koncepce a operativní plánování mají nadprůměrnou úroveň
- organizační struktura školy je velmi dobrá
- personální struktura je nadprůměrná
- v kontrolním systému výrazně převládají pozitiva
- funkční informační systém má nadprůměrnou úroveň
- povinná dokumentace je dobře vedena
- učební plány i učební osnovy jsou plněny
- finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou využívány efektivně
- materiálně-technické i psychohygienické podmínky hospitovaných předmětů jsou na dobré úrovni
- všechny hospitované předměty vyučují učitelé s plnou odbornou i pedagogickou způsobilostí
- kvalita vyučování je hodnocena jako spíše nadprůměrná
- výsledky vyučování mají při zdůrazněné výchovné složce nadprůměrnou úroveň
- obě výroční zprávy jsou velmi dobře zpracovány
- výchovné poradenství na škole má velmi dobrou úroveň

V řízení školy i v podmínkách a průběhu vzdělávání mají výraznou převahu pozitiva.

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu

Zdeněk Krejčířík v.r.

člen týmu

Ladislav Pluskal v.r.

V Olomouci dne 22. dubna 1999

Přílohy: ---

Inspekční zprávu jsem převzala dne 29. dubna 1999

razítko

Podpis ředitelky školy Mgr. L. Izáková v.r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Městský úřad Šternberk	1999-05-13	132 413/99
Školský úřad: ŠÚ Olomouc	1999-05-13	Mazačová v.r.

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
---	---	Bez připomínek